

آبونه شرائطی
داخلی ، خارجی هر برای چون
سنه لکی (۲۵۰) ، آلتی آیلانی
(۱۳۰) غروشددر .

لسخه سی ۱۰ غروش ،
سنه لکی ۵۲ نسخهدر
اداره خانه
باب عالی جاه سنده دائره مخصوصه

خطارات
آبونه بدلی پشیندر
مسلمه موافق آثار مع المنویه
قبول اولنور . درج ایدلهین
یازیلر اعاده اولونماز

تذکره

دینی ، فلسفی ، علمی ، ادبی هفته لاق مجموعه اسلامیه در
باش محرر صاحب و مدیر مسئول

اشرف ادیب

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم محمد عاکف

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

پنجشنبه

۲۴ جمادی الاخره ۱۳۳۷

عدد : ۱ - ۴۰۰

۲۷ مارت ۱۳۳۵

جلد ۱۶

خطارات

ادرس تبدیلنده آریجه بش
غروش کوندرملیدر
مکتوبلرک امضالری واضح
واوقوناقلی اولسی و آبونه صره
نوسروسی محتوی بولنسی لازمدر
ممالک اجنبیه ایچون آبونه
اولانلرک آدرسلرینک فرانسه
جده یازلسی رجا اولنور
یاره کوندردلرکی زمان نه یه دائر
اولدیغنک واضحاً بیلدیرلسی
رجا اولنور .

دیك اولیورکه ارمنیلرک مطالبی اوقسدر بویوک ایمش که اولجه فرانسه مطبوعاتی اعتراضه سوق ایندیکی کی ، بودفمه انکلیز مطبوعاتی ده تنقیده مجبور ایلشدر. کچن هفته (تان) غزته سی بوخصوصده بربند مخصوص بازارق ارمنیلره برطاقم نصایحده بولندقدن صوکره دیوردی که :

« بویوک برسرایک قابوجیمی اولقدن ایسه ، کوچوک برخاننک صاحبی اوماق دها خیرایدر . »

بوهفته ایسه (دهیلی تلغراف) غزته سی ، یارسده کی مختار مخصوصنه عطفاً شو سوزلری علاوه اییدیور :

« ارمنی نمائیلری طرفندن دون صلح قونفرانسی حضورنده بیانانده بولونلجه یه قدر ارمنی مطالبینک درجه السامی حقنده هیچ کیمسه ده نام بر فکر یوقدی . ارمنیلرک اعظمی مطالب درمیان ایتکه . بیل ایتلری موجب حیرت برشی دکدر . ارمنیلر طبیعتلری اعتبارله بازارلق خصوصنده ماها آدملردر . حال حاضر می کنیدی اهلرنده بر بازارلغه کیریشمکه مساعد بولنجه بالطبع فرصتی اهامل ایتامشلردر . »

« بونکله برابر ارمنیلر طرفندن طلب ایدیان اراضینک وسعتی یارسده آزچوق موجب حیرت اولمشدر . ارمنیلرک درمیان ایتدکلری مدعیانک حق اولدیغی عرق نقطه نظرندن اثبات ایده مزلر . هر نروده اقتصاداً آز چوق علاقهدار بولنیورلرسه ، اوراسنه ادهای تصرف ایتشلردر . بوجهل دن اوله رق شرقک اک مهم مرکز تجارتلرندن اولان اسکندرون ، آطنه و طریزونی ده ایستتمشلردر . یعنی ارمنیلر هم آوروپادن ، آسیادن غرب جنوبیسنه کیدن سمندوفر خطی کذرکاهندن بر پارچه یی ، همده مراقک طبیعی اسکله سی اولان لیمانی طلب ایتشلردر . بومطالبده بولنانلر ، طلبلرینک رد ایدیله جکینی بیلیورلردی . دیگر طرفندن وحشیانه قتالارک قربانی اولان بو بدبخت ملت حقنده پک صیقی صورتده داورانیلماقی ، ادهای تصرف ایتدکلری هر برحقنده مطلقا اهاالینک آرای عمومیه سنه مراجعت ایلمی و قالدن صکره قالان نفوسنه نظراً اکثریتی تشکیل ایدوب ایتدکلرینه باقیممی ده جائز دکدر . »

« ارمنیلری یقیندن تدقیق ایدن هرکس شوراسنه واقفدرکه ارمنیلرک مستقل بر جمهوریت وجوده کتیره بیلملری . آز کوچدر ، طبقی موسویلر کی ارمنیلرده بدنیله دکل ، دماغیله چالیشمه آلیشمش بر عرقدر . ارمنیلر بو حاللریه افتخار ایدرلر . بر موسوی حکومتی تشکله نه کی موانع وارسه ، ارمنیلر حقنده ده عین مانعلر موجوددر . بر عسکری تعبیر ایله مقصدی افاده ایدم : ارمنیلر آرمسنده پک چوق ضابط ، پک آز نفر واردر . مملکتلری داخلنده اشتغالات زراعیده بولنه بیله جک اولان کردلر کنندیلرینه خصم جاندر . بواسباب طولایسیله ارمنیلر جمعیت اقوامک حمایه سنه محتاجدر . کنندیلری اوزرینه اجرای وصایته مأمور ایدیله جک دولتک وظیفه سی پک آغیردر . بودولتک

تهلکسنه القای نفس اییدیورلر . بو کوچوک ملتده اولیه برحرص وامل اویاندی که ، آنلر عرق حدودلری دخی تجاوز ایتکه وکند . یلرینه طائد اولیان اراضی الحاق ایتکه ساعی اولیورلر . توسع ایتک فکری ، آنلرک هر حرکتیه حاکم اولغه باشلامشدر . کرک بویوک وکرک کوچوک اولسون هرملت ایچون بوطرز حرکت کنندی حقنده اک مخاطره لی برحرکتدر . »

« ملتک قوتی بوکون اولدینی کی یارین ده آنجق کنیدی عرقلرینک امنیت و محافظه سنده مندمجدر . تاریخاً ثابت اولدینی اوزره ماضیده برعرق دنیا اوزرنده کی نفوذی اوعرقک اهمیت عدیده سنه ویا تحت حاکمیتده بولنان اراضینک وسعتیه اصلاً تابع دکل ایدی ، بالعکس درین ایزلر براقش اولان ملتک ، کوچوک ملت ایدی . »

انکاکتره باش وکیلنک بومنصوحانه سوزلری — موجز اولقله برابر — بک چوق معینداردر . کوچوک حکومتلرک حدود عرقیه لری خارجنده توسع املنده بولونماقی و بویه خام خولیا آرقه سنده قوشماقی آنلرک منافعی مقتضاسندن اولدینی افهام واشراب ایتک ایستور . چونکه بویه برتشت و خط حرکتک ، مذکور ملتک ایچون ایلروده عظیم تهلکله تشکیل ایده جکینی آکلاتقی ایسته مشدر . بو سوزلر ، بوکون جهان مقدراخی آمینه صلاحیتدار اولان بویوک شخصیتلرک اک بویوکنک آغزندن جیقیدینی ایچون جدأ بویوک اهمیت حازدر . مشار الیه مجبول اولدیغی نزاکت و سیاست نقطه سندن پک آزومعیندار سوزلره بو حقیقی ، بالا پروانه املارله یارسه قوشسان کوچوک ملتله آکلاتمش و عاجزانه بزم ده اولجه سرد ایتدی کز مطالباتی تأیید ایلشدر .

*
**

ارمنی مسئلہ سی :

ایمدی بو کوچوک ملتلردن (ارمنی) لرله ، تعقیب ایتدکلری (ارمنستان) ی برآز تبع ایدم . ارمنیلر طرفندن یکی اوله رق چیز یان خریطه یه سطحی بر نظرله باقیلسه ، کوریه جکدرکه بو هیولا بر ارمنی عرق حدودی دکل ، قوحه بر امپراطورلرک قبا طاسلاغیدر . بوموهم وخیل خریطه یه کوره ارمنستان بر طرفدن آق دکزه ، دیگر طرفدن قره دکزله بحر خزره قدر امتداد ایتدکدن بشقه ، اورمیہ کولیه شهرنی ایراندن کنیدی طوبراغنه قائمش ور چوق کیلومتر و اراضی ایله سواحل و لیمانلری بنیمه مشدر ، عجبا بو واسع و معظم امپراطورلغی ارمنیلر نه ایله محافظه ووقایه ایدم بیلرلر ؟ اساساً بو اراضی وسیعه براییک ملیون دکل ، مایونلرجه نفوسی استیعاب ایدم بیله جک بر حالده در . بیلیم که هر کیلومتر و باشنه قاچ ارمنی اویرلری اشغال ایدم جکدر ؟ عددلری ، نفوسلری ، عرقلری بوقدر آز بر بر یکون تشکیل ایدن ارمنیلره بو قدر واسع بر یورد چوق کلزمی ؟

تشریح و تفسیر اختیار کرد . قونقہ رانس بوا آنقدر برہ آوروپای غربی ، دیگر آوروپای شرقی ، اوبری وہ آنغولساقسون نمائی یہودی ملی نامہ اوج مرخصک افادات و بیاناتی استماع ایتشدر . مرخصلردن بری مستقل یہودی جماعتی تشکیل دے ، دیگر لری وہ سورینک جنوبی کاملاً احتوا ایدن و حیفان عقبہ بہ عتد اولان قطعہ جمعیت اقوامک تعیین ایدہ جکی دہ موقراتیک بر حکومتک موقت قوتیولی آلتندہ بر یہودی حکومتک تشکیلی طلب ایشلردر .

دہبا غزہ سی یہودی ایشی رھوتہ بکزمہ قش و شومطالعاتی سرد ایتشدر : دہبونی عملی بر حالہ افراغ ایچون فلسطیندہ بر یہودی حکومتی یاقی اوزرہ اصل فلسطینیلری اورادن قونقہ ویرلرینہ یہودی ملی کتیرمک ایجاب ایدیور . حالہو کہ شیمیدی اہالی ہ ایک بیک سنہ دہبورو ہر طرفہ طافیلش یہودی لردن زیادہ اورادہ حق صاحبیدرلر .

داساساً یوز بکرمی بیک یہودی اولان بشیوزیک مقدارندہ کی برلی اہالینک یہودی اولانلری دوستانہ بر صورتہ بورادن قونقہ سی بیلہ بومملکت دنیانک ہر طرفہ یابیلش اولان یہودی لک انجق اوندہ بری بسلیہ بیلر . اوحالہ سیونیست دیوارندہ قافا قیرمق فائدہ سزدر ، بونک منطق جہتی اورانی ادارہ ایدہ جک اولان حکومتک حمایتی آلتندہ مساعدات ادارہ ایلہ یہودی تاسیساتہ تسہیلات ویرمکدر .

ہک اسکی اجدادلرینک طور اغندہ بر بولہ میان و شیمیدی برلری قدسہ و بھرلوط سواحلتندہ اوطورمق اوزرہ ترک اتک ایستہ بین لایمہ یہودی لری برای زیارت ہمدینلرینک ہوتلرینہ کلوبا آز جوق اقامت ایدہ جکر و ہموماً عودت ایدہ جکر ، شو حالہ تعیب ایدہ لکدن چکنمہ یورسہ ک دیہ بیلورکہ سیونیزم بر اول مسئلہ سیدرو صلح قونقہ رانسی بواشی سیاجین قلوبی دلکہ لرینہ حوالہ ایتلیدر .

ماتن غزہ سی بومستلہدہ ہر اوج عنصرک مطالعاتی فلسطین و یہودی لری مسئلہ سندہ تدقیق و تشریح ایتشدر . یہودی لری کورہ فلسطیندہ کوزل بر یہودی حکومتی تاسیسی امکان داخانندہ کویستلکدہ ایستہدہ ، حجاز مرخصی امیر (فیصل) ایلہ اورتودوقس رؤسای روحانیہ سندن ارخیاندریت (واسیلایس) ک نقطہ نظرلری بسبتون بشقہ شیلردر .

امیرہ نظراً اکثریت اہالیسی مسلمانلردن متفکک فلسطیندہ جریان ایدن وقوعاتہ کندیلرینک علاقہ دار اولدقلری و قدس شریف ایلہ جوارینک یہودی لری ایچون اولدینی قدر مسلمانلر جہدہ محالہ بارکدن صایلمقدہ و قرآن کریم اواصرینہ نظر آدہ انبیای فی اسرائیل حقندہ مسلمانلرک احترام ایتلری آس اولدیلندن بدبخت موسوی لک اوراہ بر وطنداش صفتیہ یرلشدلرندن طولایی عربلرک نمون اولہ بیلہ جکارنی وقفہ اکر فلسطیندہ و قدسہ مستقل بر حکومتہ تاسیس حاکمیت فکرنہ بولنورلرہ پوتشیک کندیلری بویوک نہلکہ لرمسوق ایدہ جک و بحال یہودی لری عناصر سازہ آرہ سندہ داعی بر مجاہدہ زمیننی احضار و تولید ایدہ بیلہ جکر .

یکی مملکتک انکشاف زراعتی ایچون لازمکن وساطتی تدارک ایتمی لازمکہ جکی کی ارمیلرلہ کوردلر آرہ سندہ تأمین آسایش خصوصندہدہ بیک بویوک مشکلاتہ اوغرایہ جقدر مالی نقطہ نظر دن ارمستانک وضیعی دیگر یکی مملکتلردن جوق مساعددر . ارمیلر زینکندر . دنیانک ہر طرفہ ہاخیلش اولان ارمی تجارینک بر قسمی مرحالہ سرمایہ لری آلاق مملکتلرینہ ہودت ایدہ جکر در .

بزمستلہ بہ دلیل تلغرافدن دہا زیادہ علاقہ دار اولدیلر ایچون دیہ بیلرک ارمیلر بوقدر جہوری کرک طوغریدن طوغری بہ ویاخود کندی و صیلری واسطہ سبلہ ہیچ بر زمان ادارہ وادامہ ایدہ منزل ، کوردلرلہ ارمیلر بیندہ اوتہ دہبورو عظیم اختلافلر حکم فرماورکہ ہب اراضی بہ تعلق ایدر . بوندن بشقہ ارمیلر حاکمیتلری ہیچ بر زمان کوردلرہ قبول ایتدیرہ منزل . اولہ بر ارمستان تشکیل ایتسہ بیلہ ارمی اغنایسی تردتلیری یکی و عاقبتی جہول بر ارمستانہ کوتورہ منزل . خصوصیلہ نالک عثمانیہدہ یرلشوب ہر درلو معیشت و راحتنی تطین ایدن ارمیلر ، یکیدن راحتلری قاجیروب ، یکی بر تجربہ بہ زمین اولمی اصلا آرزو ایتلر . بوندن بشقہ ارمیلرک بوقدر شمولی وواسع املارینہ ، ہم دولت عثمانیہ و ایران ، ہمدہ عربلرلہ کردلر مرحالہ معارض بولنہ جقدر در . اطراف اربہ سنی احاطہ ایدن حکومت و ملل اسلامیہ ، ایلرودہ بویوک بر ارمستانک تحکیمہ قارشو قولای قولای سرفرو ایتیمہ جکری اشکاردر . لوئیدجورج جنابلرینک بویادہ کی اجتہاداتی ہر زمان ایچون وارددر . تاریخ ہیفہ لراندہ کافد اوزرندہ خیال میال شکندہ و قتلہ کویستیلن بر ارمستان بوکون ہام باشقہ شیلر اولوب ، اورالری تماملہ ہر نقطہ دن اسلاملاشمش وارمی آثار و نفوذندن ہیچ برشی قلامشدر . بواعراضات منطقہ بہ بائیلرہ ارمیلر بر جوق شیلر ایستہ شلردرک ، یاریسی دہ بولسہ لری بہ کارلی چیقہ جقدر در .

فقط ظن اولنرکہ ائتلاف حکومتلری ارمیلرہ قارشو بوقدر مساعہ کارانہ طاوورانسونلر . چونکہ حقیقہ بومسائل مہمہ یکیدن ایلرودہ بر جوق قنائلرک حصوانہ یاریم ایتکدن بشقہ بر فائدہ سی اولہ من . بوحقیقی منصف ، آغزباش ارمیلردہ ای بیلورلر . اوحالہ ارمیلر ، تان غزہ سنک دیدیکی کی ، ہر حالہ کوچوک برخانہ بہ صاحب اولمہ چالیشوب ، بویوک بر سرایہ بکچی و اوشاق اولامغہ سی وغیرت ایتلیدرلر .

..

یہودی مسئلہ سی :

یہودی لری حکومتیلہ فلسطین مسئلہ سنہ کلنجہ بودہ حرارتلہ آوروپا مطبوعاتی ، صلح قونقہ رانسی اولدقجہ مشغول ایدیور . دہبا و ماتن غزہ لری بومستلہ حقندہ اوزون بندلر یازہرق مسئلہ فی مہما مکن